

Maak de zorgpremie leeftijdsafhankelijk

Posted on 28 september 2024 by Wim Groot

Deze week kreeg, zoals elk jaar, topman Aad de Groot van zorgverzekeraar DSW een dag lang de tijd om gratis reclame te maken voor zijn bedrijf. Op de vierde dinsdag in september is DSW altijd de eerste die de premie voor de basispolis voor het volgend jaar bekend maakt. Bij DSW gaat de premie volgend jaar met €9,50 per maand omhoog. De aankondiging van de nieuwe premie kreeg veel aandacht.

De Groot mocht in de media niet alleen de premiestijging toelichten, maar ook zijn opvattingen over de betaalbaarheid van de zorg. Volgens de topman van DSW dreigt de premie voor de basisverzekering onbetaalbaar te worden. Als in 2027 het eigen risico wordt verlaagd, zal de premie bovenop de gebruikelijke stijging (zo'n €10 per maand) met ongeveer €25 extra omhooggaan. De premie wordt dan waarschijnlijk meer dan €200 per maand, een volgens De Groot psychologische grens voor de betaalbaarheid van de zorgverzekering. 'Wij merken dat de grens wat mensen in Nederland voor zorg willen en kunnen betalen, is bereikt', zei hij tegen de NOS.

Wie wordt er beter van?

Nu zal de zorg de komende jaren zeker niet goedkoper worden. De oplossing die de topman van DSW voorstelt is dan ook niet om de kosten te verlagen, maar om minder zichtbaar te maken hoeveel de zorg ons allemaal kost. Zijn voorstel is om de premie voor iedereen te verlagen tot €30 per maand. Daarmee kan ook de zorgtoeslag worden afgeschaft. Om de drastische premieverlaging te compenseren zouden wel de belastingen omhoog moeten. De zorgkosten blijven stijgen, we krijgen alleen de illusie dat we er niet meer dan €30 voor hoeven te betalen.

De vraag is wie beter wordt van dit voorstel. De gemiddelde premie die burgers betalen is dit jaar €146 per maand. Voor mensen die zorg gebruiken komt daar €32 per maand bij voor het eigen risico. In totaal dus €178. Mensen met een inkomen op het sociaal minimum ontvangen €123 per maand aan zorgtoeslag. Netto betalen mensen op het sociaal minimum dus, afhankelijk of ze zorg gebruiken, €23 tot €55 per maand voor hun zorgverzekering.

Mensen op het sociaal minimum die geen zorg gebruiken gaan er in het DSW plan dus €7 per maand op achteruit. Zorggebruikers op het sociaal minimum gaan er €25 op vooruit. Echter, om dit plan te financieren moeten de belastingen omhoog. Welke inkomensgroepen de rekening van deze belastingverhoging gaan betalen, is niet duidelijk. De kans is groot dat ook de lagere inkomens meer belasting moeten gaan betalen.

Net als het plan om de kinderopvang gratis te maken en het eigen risico te verlagen of af te schaffen, profiteren vooral de midden- en hogere inkomens van het DSW-plan voor een vaste premie van €30. De sociale minima schieten er niets mee op en dreigen er door deze plannen zelfs financieel op achteruit te gaan.

Wanbetalers

Om zijn bewering dat de zorgpremie onbetaalbaar dreigt te worden te onderbouwen, wijst de DSW-topman op de stijging van het aantal wanbetalers. Ongeveer 185.000 mensen hebben een achterstand in het betalen van de zorgpremie van meer dan zes maanden. Dit aantal neemt de laatste jaren iets toe, nadat het jarenlang sterk was gedaald. In 2017 bijvoorbeeld waren er flink méér wanbetalers, ruim 250.000. Als je over een langere periode kijkt naar de cijfers van

het aantal wanbetalers, kun je moeilijk volhouden dat de zorgpremie voor steeds meer mensen onbetaalbaar wordt.

De lichte toename van het aantal wanbetalers de laatste jaren komt onder meer doordat steeds meer jongeren een betalingsachterstand opbouwen. Dit komt voor een deel doordat ze niet weten dat ze in aanmerking komen voor een zorgtoeslag. Betere voorlichting hierover aan jongeren zou kunnen helpen.

De toename van het aantal wanbetalers onder jongeren zou ook een teken kunnen zijn dat voor een deel van hen de limiet aan wat ze voor de zorg voor anderen bereid zijn te betalen, is bereikt. De grenzen aan de solidariteit van jonge, gezonde mensen met doorgaans minder gezonde ouderen komt daarmee in zicht. Om deze reden is het verlagen van het eigen risico en het verder verhogen van de premie een verkeerd signaal. Het dwingt met name jongeren tot nog meer solidariteit, waar ze niet altijd meer toe bereid zijn.

De oplossing voor de betaalbaarheid ligt niet in het afdwingen van meer solidariteit. Voor de betaalbaarheid van de zorg zou het beter zijn als de premies wat meer afgestemd worden op het zorggebruik. Voor een autoverzekering (die net als de zorgverzekering ook verplicht is) betalen jongeren tot 24 jaar een hogere premie dan ouderen. Jongeren hebben minder ervaring en nemen vaak meer risico in het verkeer, waardoor ze vaker ongelukken veroorzaken. Daarom is de premie voor jongeren wat hoger. Ook automobilisten boven de 65 betalen vaak een hogere premie: omdat ze eveneens een grotere kans hebben schade te veroorzaken.

Draagvlak

Voor de verplichte autoverzekering vinden we het heel gewoon dat de premie varieert met de leeftijd. Dit zou ook voor de zorgpremie redelijk zijn. Ouderen maken meer gebruik van zorg dan jongeren. Een iets hogere premie voor ouderen dan voor jongeren is daarom redelijk. Ouderen hebben ook gemiddeld meer te besteden dan jongeren. Ook daarom zou een hogere premie voor ouderen gerechtvaardigd zijn. Voor ouderen (en jongeren) met een laag inkomen is er altijd de zorgtoeslag om de premie betaalbaar te houden.

Door beperkte premieverschillen toe te staan tussen jongeren en ouderen, blijft er onder alle generaties draagvlak bestaan om bij te dragen aan de steeds verder stijgende zorgkosten. Solidariteit kan niet worden afgedwongen door jongere

generaties te verplichten steeds meer van hun inkomen af te staan voor het zorggebruik van ouderen. De solidariteit in het zorgstelsel kan alleen worden gehandhaafd als rekening wordt gehouden met de bereidheid en de capaciteit van burgers om een deel van hun inkomen ter beschikking te stellen voor de zorg aan anderen.

Hoogleraar economie [Wim Groot](#) schrijft enkele keren per maand voor Wynia's Week, vaak over gezondheidszorg.

*De **donateurs vormen het fundament van Wynia's Week**. U maakt het mogelijk dat ons online magazine drie keer per week verschijnt. Doneren kan op verschillende manieren, kijk [HIER](#). **Alvast hartelijk dank!***